

BARS.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.
 Egy évre — — 10 K. — f.
 Hat hóra — — 5 K. — f.
 Három hóra — 2 K 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

HIRDETÉSEK
 centiméterenként — 4 fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond soronként 30 fillér.
 Gyakori hirdető és a velünk összeköttetésben levő hird. írók árrendményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A köziratok a szerkesztőhöz küldendők.
 Köziratok vissza nem adótnak.
 FŐSZERKESZTŐ: DR. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.
 SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.
 FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetőket, előfizetőket a reklámolókat a kiadóhivataltól kérjük utaltatni.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Tanügyi kérdések.

A kultuszminiszter legújabb rendelete jelzi, hogy a tanítási év a rendes időben kezdődik. Helyes is, mert, ha valamikor, úgy ezekben a nagy időkben szükségserű, hogy a nemzedék nevelése fokozott és körültekintő legyen. Ha végig lapozzuk a különböző iskolák értesítőit, látjuk azokat a különbségeket, amelyek az ugynevezett háborus nevelésben keletkeztek. Akadnak bennük jó, ésszerű dolgok, mint például a gyakorlati irány felkarolása, de több bennük az árny, mint a fény. A nevelésnek nem lehet feladata, célja, hogy az árnyéket növelje, hanem az, hogy a világosságot hirdesse, általánosítsa. Ha jobban szemügyre vesszük a háborus nevelés hibáit, helyesebben a mostani nagy időkben felmerült gyermekhibákat, — azonnal látjuk, hogy itt korántsem az iskolát, a pedagógust, hanem a szociális körülményeket kell okolnunk. Minden vármegyében találunk iskolákat, ahol a tanítás a háboru kezdete óta szünetel. A tanító bevonult s nincs, aki helyettesítse. Ott, ahol lehetett, tanítónőkkel és nyugdíjazott tanítókkal pótolták a hiányokat.

E tekintetben nagyobb eredményt értek volna el, hogyha a helyettes tanítók díját a megélhetésnek megfelelően emelik. A megállapított 800 korona helyettesítési díj édeskevés a mai viszonyok között. Ezért a nyugalmazott tanítók inkább a jobban dotált állások után törtettek; a tanítónők pedig a rendes állásokra folyamodnak és céljukat el is érik, mert sohasem volt még annyi tanítónői állás üresedésben, mint most. Kérdem: mi lesz azokkal a tanulókkal, akik 2—3 év óta minden tanítás és nevelés nélkül nőnek fel? Kulturátlan csemeték maradnak és sohasem fogják elérni azt, amit az iskola révén nyertek volna.

Köztudomású, hogy hazánkban a béke idején is megvolt az analfabéták száma. Most pedig ez a szám tetemesen megnövekedik. Kit fognak okolni azok az ifjak, akik a mostani viszonyok mostohasága miatt nem jutnak majd a választói joghoz? A szülő nem lehet oka ennek a pótolhatatlan mulasztásnak. Az államra hárul a felelősség, még pedig teljes súlyával.

Továbbá az értesítőkből látjuk, hogy az iskolák java része tulzsufolt. Egy-egy osztályban, tanterem-

ben 80—100, sőt annál is több tanuló szorong. Azt a munkát, amelyet 2—3 tanító végzett, most egy tanító teljesíti. Fizikai lehetetlenség a kiszabott követelményeknek eleget tenni. A tanulók 30—40%-a rossz osztályzatot kapott jobbra a tulzsufolttság miatt.

Természetes, hogy a tulzsufolt iskolákban a fegyelem sem lehet olyan jó, mint a rendes létszámú iskolákban. Innen magyarázható az a szomorú való, hogy a tanulók magaviselete a háborus időben rosszabbodott. Eppen most van szükség a fokozott iskolai fegyelemre, mert a gyermekek fegyelme otthon általában meglazult. Az iskolának pótolnia kellene a családi nevelést, amit a mostani viszonyok között nem lehet. Ide tartozik a pályaválasztás kérdése is, ami minden évben elég gondot okoz a szülőknek, a tanulónak s némileg a pedagógusnak is. Régi jelszavakat hallunk hangoztatni minden tanév végén és a vakációban. Ezek a jelszavak a produktív pályákra vonatkoznak. Ajánljuk a gyakorlati pályákat az iskolából kikerült tanulóknak; de a szó a pusztában kiáltó szava. Most is az egybegyűlt adatokból arra következtetünk, hogy a tanulók java az elméleti pályákra tődül. Ezek vannak tulzsulyban a gyakorlati pályákkal szemben. Budapest nemrég kísérletet tettek arra, hogy a tanulók figyelmét, érdeklődését a gyakorlati pályákra terelék. Ekkor ugyanis megtudták, hogy egy a szülők, mint a tanulók nagyobb százaléka az elméleti pályák után áhitozik.

A mostani nagy idők világosan és kétségtelenül jelzik a gyakorlati pályák fontosságát, terjedését. Pótolni kell majd a háborusülte mulasztásokat; új életet, lendületet kell adni a fejlődésnek, ami csak a gyakorlati munka által lehetséges. Művelni kell a gyakorlati érzékű tehetségeket. Össze kell hozni az elméleti pályákat, ahol csak az észből lehet élni s majd magától megapad a másik munkájával kitarított értelmiség száma. Még mindig nincs olyan iskolánk, ahol a gyakorlati irány vezetne. A gimnázium, a reáliskola inkább az elméleti pályákra készítene elő; sokat és sokáig bibelődik a különböző nyelvek tanításával. A polgári iskola legközelebb áll a gyakorlati pályák feltételeihez; de jelenlegi csonka állapotában még csak félmunkát végez. Ideje volna már a 7-8 osztályú polgári iskolák

kiépítése. Azért néptelenek a polgári iskolák, mert nem nyújtanak egy teljesen befejezett egészét Ha azonban a tető alá kerülnek, sokkal nagyobb létszámmal fognak dolgozni, mint a gimnázium vagy a reáliskola. A mai demokratikus világ csakis a polgári iskolának kedvezhet, mert abból a talajból nőtt ez az iskola, ahol a demokrácia terem.

Szabolovszky István.

A városok ellátása.

Lapunk előző számában mi is sürgetük a gabonavásárlási jogosultságnak olyan módon való biztosítását, hogy a nem östermelő lakosság raját k'zségének, illetőleg városának területén kívül is vásárolhasson gabonát, ha a hatóság igazolja, hogy a községi termelők nem képesek a vásárló közönséget gabonával ellátni.

Az ország viszonyainak tulynomó része folyamodott is a jog kiterjesztése iránt, aminek folytán az Országos Közélemezési Hivatal már meg is tette a szükséges intézkedést, amely szerencsésen megoldja a nehéz problémát.

Az alaprendelet szerint ugyanis az a fogyasztó, aki nem termelő, gabonában mutatkozó házi szükségletét ugyanama község területén, ahol lakik, készáru-vétel útján fedezheti és csakis indokolt esetekben engedélyezhető e vásárlás más vidékeken is. A városi lakosságra nézve ezt az indokoltságot nem kell bővebben indokolni és ezért a jövőben a közélemezési hivatal elnökének utalványára a városok — ellátatlanjaik liszt-szükségletének fedezésére — a szükséges gabonamennyiséget közvetlenül a Hadi Terménytől kapják, még pedig olyan mennyiségben, hogy állandóan két hónapra való kenyérmag álljon rendelkezésükre.

Az alaprendelet úgy intézkedik, hogy a hatóságok által ellátottak havi fejkvótája hét kiló liszt, míg a közvetlenül vásárló fogyasztók havi adagja tizenkét kiló gabona. A városok, miután emígyen nyers terményt vásárolnak, természetesen ez utóbbi fejkvótát igényelhetik. Ezenfelül megvan az a kedvezésük, hogy szerződést köthetnek — egységes elvek alapján — az őrlésre nézve, vagyis megállapíthatják a kiörlési százalékot, ami lényegesen megkönnyítheti a közellátást.

Ez a valóban demokratikus rendelkezés kiküszöbölő a kormányrendeleten alapuló ama hátrányosabb helyzetet, amelybe az ellátatlanok kerültek, amennyiben ezeknek csak évi 84 kiló lisztre volt igényük, míg most 144 kiló gabonát kapnak, vagyis ugyanannyit, amennyihez a közvetlenül vásárlóknak joguk van; azonfelül minden város a helyi szokásoknak és követelményeknek megfelelően — vagyis tetszés szerint való módoza-

tok mellett — dolgozthatja fel a gabonáját, ami szintén jelentékeny tényező. A közlekedési hivatal elnöke egyébként tegnap egy hete délen fogadta a sajtó képviselőit és kiemelte az alkalommal, hogy ezen intézkedésre ezért is szükség volt, mert különben az ármaximálás problémája válna. A magánvásárlók ugyanis sok helyütt törvénytelenesen felicitáltak az árakat. Ennek meggátolása céljából az átvevő bizottságok legközelebb megkezdik működésüket, amikor aztán a magánosok vételei is csak ezen bizottságok útján történhetnek.

Olasz dicsőretek csapatainkról.

Az olaszoknak igazán nem vehetjük szemőkre, hogy túlagóson sorsorúnyok és véka alatt rejtgetik világoosságukat. Annál értékesebb és a magasabb, amellyel olasz tisztok és katonák csapatainkat emlegetik, szókimondóan megvallva róluk, hogy jobbak, bátrabbak és vakmerőbbek, mint az övéik.

Különösen a Hétközség fensikján legutóbb lezajlott küzdelmek után nem győzték a foglyok dicsőíteni a magyarok és osztrákok bátorságát. Így például egy olasz tiszt kijelentette: „Bisonyos, hogy mindenképpől az osztrák-magyar géppuskák ingattak meg sorainkat és váltottatták a megparancsolt visszavonulást pánikserű futással. De mit használna nektek megannyi géppuska, ha nem lennének hosszajuk olyan embereitek, akik olyan csodálatos merészséggel tudják kezelni őket? Katonáitok nem elégedtek meg azszal, hogy állásból záporoztatják a golyókat rohamozó tömegeinkre. Szép számmal levő ütőgeink legvadabb tűzésben, rohamhullámainkkal együttthaladó géppuskáink szakadatlan kasszó munkája kösben felugrottak az árkok mellvédjére és puskáival, géppuskáival egyenesen belelövöldöztek sorainkba.“ És ezt egy alpini tiszt mondja! Aztán hozzátette még:

— Alpinioim világhírűek és valóban derék fiúk is, de mikor látták a ti munkátokat, akkor nem tudták megállni, hogy egymásnak oda ne kiálták: Vedete questi corraggiósi! (Néztek ezeket a bátrakat!)

Az alpini tiszt szavait, amikor csak tetszett, hallhattuk a többi foglyoktól is. Gyalogosok és alpinok, a Zebio és a határgerinc támadói, mind ugyanest beszélték: az osztrák-magyar katona nem elégiesik meg azszal, hogy csak úgy a fedezékből elhárítja a támadást. Támadó kedve elragadja. Legszívesebben vad rohammal veti magát a közelgő ellenségre és ha est nem teheti, legább felugrik a mellvédre és onnan löli De egy sem marad az árkokban kukoelva.

A másik dolog, amit az olaszok annyira megcsodálnak katonáinkon, az a hidegvér, nyugalom, az erős idegrendszér, amely a delvidéki emberből annyira hiányzik. Ha a mieink ellentámadásba mennek, olyan nyugodtan csatlaknak az ellenségre, hogy az olaszok csak akkor veszik észre őket, mikor már a fejük körül röptödnék kéisgranátáink. Hát még a mieink puskatúszó! Az olaszok rég elcsoktak a háborúban az irányésk használataától. Ideges sietségükben csak úgy vaktákbe lövöldöznek. A mieink hidegvérrel, nyugodtan céloznak, mintha csak a lövőterén lennének, nem is a legvadabb agyútásban.

Aki meg akarja érteni azt a rejtelmet, hogy hadserögünk, amely számbeliég annyira mógötte marad az olasznál, mégis alanni tudja dühös támadásait, kérderzo meg egyszer az olaszokat, hogy jobbak-e a mi katonáink? Mindig csak est a kurta feleletet fogja kapni:

— Altro che!

— De mennyire!

Adakozzunk a Vöröskereszt Egyletnek.

Különfélék.

— Az új főispán Léván. *Beniczky* Ödön vármegyének új főispánja, holnap reggel érkezik Lévára. Délölt 11 órákor a város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tart, melyen a bemutatkozó főispánt a polgármester fogja üdvözölni. Délután — mint érteülünk — megteszi látogatásait és másnap részt fog venni a barsi ág. hitv. evang. és a református egyhásmegyének a reformáció négysszázados emlékére tartandó ünnepélyen. — Új főispánunkat első látogatása alkalmából összinté tisztelettel üdvözöljük körünkben.

— Emlékünnep. A barsi ág. hitv. evang. és a református egyhásmegyék a reformáció négysszázados évfordulója alkalmából Léván, 1917. augusztus hó 28-án kedden emlékünnepet tartanak, melynek sorrendjét a két testvér protestáns egyházmegye vezetősége a következőleg á lapította meg: 1.) D. e. 9 órákor az ág. hitv. ev. templomban. a.) Oltári imát mond: Lic. Fisély Ödön aranyosmaróti ev. lelkész. b.) Egyházi beszédet tart: Csekey Dávid alsóváradai ref. lelkész. 2.) Délölt 10 órákor a ref. templomban. a.) Imát mond: Juhász Pál nagyassói ref. lelkész. b.) Beszédet tart: Bándy Endre lévai ev. lelkész. c.) A templomba be nem férő gyülekezet számára, a csérla a templom előtt felállított helyen, az alkalmi igéket: Cségyédy Pál honvársáui ref. lelkész fogja hirdetni. 3.) Istentisztelet végetével a templomban folytatódik a ref. egyhásmegye diákkögyűlése. a.) Megnyitót tart: Kovács Sbeastény Endre e. m. gondnok. b.) Emlékbeszédet mond: Patay Károly esperes. c.) 2000 koronás alapítvány tevéséről határozati javaslatot terjeszt elő: Bihary Kálmán pozsai ref. lelkész, főjegyző. 4.) Ev. egyhásmegye diákkögyűlése. a.) Megnyitót mond: Bodó János egyhásmegyei felügyelő. b.) Emlékbeszéddel kapcsolatosan határozati javaslatot terjeszt elő: Bándy Endre ev. lelkész, Istentisztelet alkalmából felkért urinók a templom kijáratánál paralyépnest fognak gyűjtem jótékonycsérla. D. u. 2 órákor a „Városi szálloda“ nagytermében kösbeéd lesz. Egy teríték ára 8 kor. Az ebédre dr. Keresk Jánosnál kérjük a bejelentéseket aug. 27-ig. Este 7 órákor a ref. templomban „Orgona hangversennyel egybekötött ünnepi estély“, melynek sorrendje a következő: 1. Prelidium. Orgonán játsssa: Árokhaty Béla, a budapesti senekadémsia orgonaművésze. 2. Gályarabok enekét előadja a ref. vegyeskar: Tóth István ref. kántortanító vezetésével. 3. Prolog Ista: dr. Keresk János, előadja: Birtha József lévai ref. lelkész. 4. Orgonán játssak: Árokhaty Béla. 5. Ünnepi beszédet mond: Akucs Lujza nagyvezseki ref. lelkész. 6. Szólóének. Árokhaty Béla orgona kísérete mellett énekl: Kulcsár Juliska, budapesti operanékesnő. 7. Enek és zene a protestánsoknál. Felolvasa: Lic. Fisély Ödön aranyosmaróti ev. lelkész. 8. Szólóének. Árokhaty Béla orgonakísérete mellett énekl: Kulcsár Juliska operanékesnő. 9. Magyar vagyok stb. Szövegét és dallamát írta: Tóth István ref. kántortanító, énekl a ref. vegyeskar szerző vezetése mellett. 10. Induló, orgonán játsssa: Árokhaty Béla. Jegyek előre válthatók Jassenszki István vendéglőjében. Jegyek ára: Karzat 3 hor. Földesint: 4 kor. személyenkint.

— Királyi kitüntetés. A királyi Köveskúti Jenőnek, a lévai 411. tanítóképzőintézet igazgatójának a háború tartama alatt teljesített busgó szolgáata elismerésül a II. oszt. polgári hadiérdemkeresztet adományozta. A jól megérdemelt kitüntetéshez mi is öszintén gratulálunk.

— A Lévai Tisztviselők egyesületének tagjai értesíti es uton is az elnökség, hogy az első negyedére beosztott listának befizetési határidejét szeptember hó 3-ig hitejeasztette. — Egyuttal tudomására hozza a tagoknak, hogy burgonya is áll rendelkezésünkre. Burgonya bevásárlás végett az Engel-irodában kell jelentkezni és a befizetés ellenében kiállított utalvány alapján 50 vagy 100 kilós résslethen vehető át.

As átvétel f. hó 28-ától kezdve az E. üslet előtt direkt a termelő szekeréről, leg egy közeli raktárból a *naszórló tag* jában történik és a szállításról ki gondoskodik.

— Nagy népünnepély. A szept. 2-án mához egy hétre rendezendő népünnepély iránt ugy a városban, mint a v. ken igen élénk az érdeklődés. A ünneplásra a következő: 1. A közönség 8 órákor délután 2 órákor a piactéren a. nán 3 órákor „Carneval“ heicég vesztel vel katonazene kíséretében kivonulás fészített omnibuszon és társaságokkon a völdébe. 2. Városos kocsiokozó. Az eb résztevő hölgyek feldisznított kocsián gyülekezése a piactéren d. u. 3—4 órázött. 4 órákor két lovas hársonas vesztel mellett kivonulás a lövöldébe. 3. Csillászet. 4. Lófuttatás. 5. Szamárfuttatás. 6. Ysenyfuás akadályokkal. A legjobb lököt emléktárgyat, a legjobb futók pedig díjakat osztanak ki. 7. Harci manványok a helybeli géppuskás tanfolyam gyéngysége által; e mutatvány alatt repgép jelenik meg a térerén és esetleg le is es. 8. Kabaré az erre felállított szabad padon. A rendezőség egyéb módon is gondoskodik a közönség szórakoztatásáról; baszír, tombola, gyórlányköpzés, cigányda, látványosság kizárólag férfiak részé kör- és hajóhinta, mulatságos bódók, rásda, sűrűhas, megvár — és halászcsepezzgósátor stb. — A versenyekre jelenzés — a népünnepély napján és befogad el a rendezőség, amely irra ké közönséget, hogy a beépti jegyet lát helyre tűzze fel. Felülfizetésök közönség fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Hisznük, hogy a paratlan szorgalmu deső bizottságnak fáradozását a leges siker fogja jutalmazni.

— Hősi halál. Öszinte részvétellel zöljük a szomorú hirt, hogy dr. Heim Fülöp, hadnagy, a Signum Laudis tulaj nosa, aki mint orvos háromszor v. harctéren — ott szerzett súlyos beteg következtében Léván, e hó 23-án, délt hosszas szenvedése után, életének 29. évé meghalt. Temetése ma délélt 11 órá leas. — Karl István, hadnagy, aki a hátrérről többször küldött lapunknak érde tárcacikkeket és költeményeket, — e 14-én, a román harctéren, a Casinu völgy ben, egy ősrjart felülvizsgálása alkalmá ellenséges golyótol találva, 22 éves korá hősi halált halt. — A legszébb reményé jogosított vités és hőa hadnagyként hunyatt övéikkel együtt rokonai és ismerősei is mélyen fájlalják.

— Vidéki termelők eláthatják városban lakó családjaikat is. A rendelkezlet legutóbbi végrehajtási utasít megengedi a vidéki termelőknök, hogy városban lakó családjaik, valamint föllemenő hozzártartozók (etya, nagyttya, letve gyermek és unoka) részére tarthat vissza terményt és est mint háztartási szükséglet számíthatják be. Mellékági rokon kat nem szabad ellátni.

— A hadbavonult egyetemli hatgatók. A ca. és kir. közös hadügyminis térium e'rendelte, hogy az egyes hadsereg parancsnokságok e hó 31-ig írják össze fronton levő egyetemi hallgatókat és hogy hány félévét hallgattak és hány még hátra? Ezek számára aután az egy temek javaslatának figyelembevételé gondoskodni fognak félvéptől kurzusok és vissgálatainak letehetéséről.

— Gyászhir. A legmélyebb megötődésel közöljük a szomorú hirt, hogy S. lárd Imre, nyugalmazott hercegrémségi inté hosszu szenvedés után, e hó 20-án, délt 10 órákor, 57 éves korában, Léván, csalá jának, rokonainak és ismerősöknek né fájdalmára elhunyt. A megboldogultnak tetemeit e hó 22-én, délélt 11 órákor lévai róm. kath. sírkertben öszinte rész mellett helyezték nyugalomra.

— Az Országos Népközpontó Egület hadüzevegylet és leányárva, a lánában a hadbavonultak női hozzártartó számára a következő ingyenes kenyérszéteti tanfolyamokat tartja fónu: 1. Polg

iskolai tanfolyam. — 2. Kereskedelmi szak-tanfolyam. — 3. Elárúitói tanfolyam. — 4. Moziépítés. — 5. Íróképzés. — 6. Gyenge Áramu villanyzerelés. — 7. Erős Áramu villanyzerelés. — 8. Fényképezés. 9. Vegyészeti tanfolyam. — 10. Intézet-i hásvonati tanfolyam. — 11. Kávéházi és vendéglői felsőgálói tanfolyam. — 12. Ház-felügyelői tanfolyam. — 13. Felsőruhavarrás. — 14. Felsőruhavarrás. — 15. Gyer-mekruhavarrás. — 16. Géphímezés. — 17. Gépötés. — 18. Művirágkészítés. — 19. Női kalapkészítés. 20. Női fűző készítés. — 21. Női hajfésülés és manikűr. — 22. Szép-ségpolás. — 23. Virágkertetés. — 24. Bolgár kertészet. — 25. Baromfi tenyésztés. A tanítás teljesen ingyenes. Szegényorszáok tanulmányi segélyben részesülnek. Beirat-kozási és hó végig lehet az igazgatóságok: levéiben is. Budapest, VII., Körtérsz utca 30. I. emelet.

— **Kinevezés.** A vallás és közokta-tásügyi m. kir. miniszter *Posár Zoltán* lévai m. kir. állami elemi népiskolai tanítóképző-intézetét rendes tanúrt, a jelenlegi működésé-gben és állomása helyén való megbízása mellett, a VIII. fizetési osztályba nevezte ki.

— **Gyilkos merénylet.** A fővárosi lapok: részletesen megemlékeztek arról, hogy Pozsonyban, múlt szerdán reggel *Schönhoffer Aotl* orgonakészítő gyilkos merényletet követett el *Mócsik Felicián* szentszéki üllök, *Frigyes* kir. herceg családjának káplánja ellen. A merénylet a tett elkövetése után azt vallotta a rendőrségen, hogy azért tá-madta meg a káplánt, aki e hó 19-én bele-halt a gyilkos töre által okozott seobebe, — mert az, mint hírvessző, orgonáiról kedvesülten bírálatot mondott. *Mócsik* el-hunyta igen széles körben keltett mely ré-szvért, mert híres gyermek-énekkarával nem-csak országsszerte, hanem a külföldön is ismertette nevét. Négy év előtt, Léván, a kath. kör egyik atyájának szerepelt ének-karának művészi előadásával szintén általá-nos elismerést vívott ki.

— **Igazi kávé helyett hadikávé.** A hivatalos lap szerda: száma közölte a legújabb kávérendeletet, amely szerint au-gusztus hó 1.-től kezdve tiszta bakkávé-t több forgalomba hozni nem szabad. A ren-deletet már hetek óta várták, mert már hivatalosan is jelenték, hogy meg fogják szüntetni a tiszta bakkávé szabad forgalmát és a meglévő mennyiséget hadikávé gyártá-sára fogják felhasználni. Hogy miből gyárt-ják a hadikávé és hogy milyen lesz, — arról a rendelet nem szól.

Adriai biztosító társulat. A társu-latnak folyó évi augusztus hó 14-én meg-tartott választmányi ülésében az igazgató-ság a lefolyt üzletre nézve csak ideigle-nes számszámadást terjesztett be, tekintet-tel arra, hogy az 1916 évre vonatkozóan a teljes számszámadások még nem voltak el-készíthetők. Általánosságban az elemi bizto-sítási ágazat üzleti gyarapodása igen ki-elégítőnek tekinthető, kedvező hárvizonyok mellett. Az életbiztosítási ágazat forga-ma az új szerzőmények tekintetében élénkebb volt, mint a megelőző háborús évben. A rendes és rendkívüli üzleti kiadások erősen fokozódtak. Az igazgatóság osztagok gyán-attal egyelőre a múlt évi osztagok nagysá-gának megfelelően részvényenkint 160 ko-rona kifizetését határozta el.

Jótekonyság.

A hercegprímási uradalom tisztikara *Szilárd* laur primási urad. nyug. intésű el-hunyta alkalmából, koszorúmegváltása címén, a rokkant katonák segélyezésére, 50 koro-nát küldött lapunk szerkesztőségéhez. Az összeget az illetékes helyre juttattuk.

Tanügy.

Tanévnyitásra s egyéb tudnivalók a lévai róm. kath. főgimnáziumban. A némts. vallás- és közoktatásügyi miniszterium intéz-kedése kapcsán közlöm a nagyrödemű ér-dekelt közönséggel, hogy az 1917—18. tanév

a rendes időben, tehát szept. 1-én megke-ződik. Hogy a beiratkozásoknál a főléleges szorongást elkerüljük s főként, hogy az ér-dekelt szülők főléleges várakozását kikü-szöböljük: a beiratkozások alább adott sor-rendjét állapítottam meg, melynek lehető betartását elsősorban tisztelettel a helybeli szülők részéről kérem A nehéz vonatkozle-kedések miatt a vidéki szülők igényeire le-hetőleg tekintettel leszünk A beiratkozásnál a szülők vagy azok számbavehető meghatal-mazottjának megjelenése mulhatatlanul kívá-natos, hogy fogadhatssák az igazgatóság eset-leges utasításait. Nehéz időket élünk. Eleve tisztelettel kérek mindenkit, hogy az iskolá-zatásnál ne az unosított hangzó utilitarisztikus fölfogások legyenek irányadók, hanem vállvetett jóakarattal irparkodjunk ifjuságunk-kaet személyi nívóra emelni s őket értékes tartalommal ellátni Azon tanulóknak, akik szülei kis gazdaságában a szükséges mun-kaerőt pótolják, az őszi és tavaszi mezei munkálatoknál az igazgatóság három-három heti szabadságidőt engedélyezhet. Az ilyen tanulók azonban hiteles községyi jegyzői bizo-nyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy ottho-nukban tényleg mezei munkálatokkal fogla-goztak Ezen szabadságidőt igények a be-iratkozások alkalmával bejelentendők.

Aug. 30. és 31-én lesznek a magán-vizsgálatok. Aug. 30-án a helybeli és 31-én a vidéki javító pótló- és felvételi vizsgálatok. A beiratkozás sorrendje a következő: szept. 1-én d. e. 8—10. ig I. oszt.; 10 fél 12-ig II. oszt. fél 12 fél I. ig III. oszt. d. u. 3—4-ig IV. oszt. 4—5-ig V. oszt. Szept. 3-án 8—9-ig VI. oszt. 9—10-ig VII. oszt. 10—11. ig VIII. oszt. 11—12-ig szept. 4-én d. e. a vidékről lemaradt növendékek fognak irat-kozní. Az igazgatónál történt beiratkozás után az osztályfőnököknél kell jelentkezni, akik a kijelölt időben a megfelelő osztályok-ban fogadják a szülőket. Magától értetődik, hogy az olyan szülők gyermekeit, akik külön-böző osztályokba járnak, az igazgató beírja egyszerre, de az osztályfőnök urak csak a kijelölt időben lesznek az osztályokban ta-lálhatók.

Hogy Jözsef,
igazgató.

Beiratások az irtalmas nővérek intéze-tében A kisdudóvóban, az elemi és polgári leányiskolában és a kereskedelmi szaktan-folyamban a beiratások szeptember hó 1. 3. és 4. napján délelőtt 8—12-ig, délután 3—5-ig tartanak

Szept. 5-én „Veni sancte“, 6-án rendes tanítás.

Iskolai beiratás. Az áll. tanítóképző in-tézet igazgatósága közhírré teszi, hogy a *Gyakorló elemi iskolába* való beiratások szept. 1-én (szombat) d. e. 9 órától tartanak.

A Reviczky-Társaság zenekolájába a beiratkozások szept. hó 1.—4-éig, d. e. 10—12 óra között lesznek. Az iskola veze-tősége felhívja a szülőket, hogy mivel a jövő tanévre csak korlátozott számban vétel-nek fel növendékek, a jelzett beírásí napo-pon jelentsek be gyermekeiket, mert a lét-szám beteltele után a később jelentkezőkre nem lehetnek tekintettel. Havidíj: 20 koro-na. A Nemzeti Zenedébe magánvizsgálatra előkészítendő növendékek tanítási díja 24 kor.

Az iparostanócskolába a beiratkozá-sok szeptember hó 3-án, 8. és 9-én d. u. 2 órától 4-ig eszközöltnétek. Tandíj egész évre 5 korona, melynek fele a beiratkozás-kor lefizetendő. Szeptember 10-én tanév-megnyitás.

A lévai izr. népiskolában a f. tanévi beiratások szeptember hó 2. 3. és 4-dikén, mindenkor d. e. 9—12 és d. u. 3—4 órá-ig eszközöltnétek.

Minden tanuló szülője vagy megbízottja kíséretében tartozik megjelenni s a felsőbb osztályba lépők előző évi értesítőjüket is hozzák magukkal.

Az I. osztályba csak oly tanulók vételnek fel, kik a 6-dik életévüket már betöltötték s ezt születési anyakönyvi kivonattal igazolni tudják.

5374—1917. szám. **Meghívó.**
Léva r. t. város képviselőtestülete 1917. évi augusztus hó 27-ik napján—hétfőn—

d. e. 11 órakor a városi székház nagy-teremben rendkívüli közgyűlést tart, melyre a képviselőtestület összes tagjait tisztelettel meghívom.

A közgyűlés egyetlen tárgya az új fő-ispán, *Bonicsaky Ödön* ur Öméltsóságának bemutatkozása és a város közönsége részéről üdvözlése.

Kelt Léván, 1917. évi augusztus hó 24. én.
Bódogh Lajos,
polgármester.

60—1917. pm. szám. **Hirdetmény.**

Léva r. t. városnál *Sinko János* elhalálozása folytán egy hivatalsszolgái állás van üre-szedésben, továbbá két rendőr állítást és köz-rendőri állást is betöltendő volna,—a felté-telek aulirotnál meg tudhatók, ahol a pá-lyázók augusztus 29. és 30.—án s a rendőri állásokért Szeptember 1—5—én is szemé-lyesen jelentkezhetnek.

Kelt Léván, 1917. évi augusztus hó 26.
Bódogh Lajos,
polgármester.

6199—1917. szám.

Hirdetmény.

Közhírré tesszem, hogy a felvidéki mi-niateri kirendeltség korlátozott mennyiségben őszi buza, rozs és esetleg őszi árpa vető-magot fog kiosztani oly termelőknék, akik vetőmaggal nem rendelkeznek és teljes sa-vatosságot nyújthatnak arra, hogy a nyert vetőmagot tényleg el is fogják vetni. A vetőmagból kath. holdankint 1 mm. szá-mítható.

Az árak a következők:

a. búzánál kb. 59 korona,
b. rozsnál kb. 57 kor.
c. az őszi árpánál a maximális ár és 9—10 kor. kitevő meliéköltségek. Bővebb felvilá-gosítás a városagdnánál nyerhető, akitől a vetőmagot igénylők a hivatalos órák alatt jelentkezni tartoznak.

Jelentkezni f. évi október hó 1—ig lehet.

Léva, 1917. évi augusztus hó 17.

Polgármester helyett:

Ij. Klain Ödön,
főjegyző.

ad 4561—1917 szám.

Pályázati hirdetmény.

Léva r. t. város Tanácsának 4561—1917. számú határozata folytán onneset pályázatot hirdetek a város által létesítendő (szilva, tör-köly és borseprő) Központi Szanatóriumánál az 1917—1918. termelési idényhen eszüksé-gelre főszömester—raktárnoki állás betöl-tésére.

Főhívom az eszen együttes állás elnye-résére alkalmas pályázókat, hogy fölszerelt kér-vényüket igényeik megjelölése mellett f. hó 30-ig hosszá terjessék be.

Kelt Léván, 1917. évi augusztus 21.

Polgármester helyett:

Ij. Klain Ödön,
főjegyző.

5328—1917 szám.

Hirdetmény.

Értesítem a kávéháztulajdonosokat, cukrászokat, kávémérés tulajdonosokat, vendéglősöket és a közönséget, hogy a 2750.—1917. M. E. rendelet értelmében f. évi au-gusztus hó 31 napjától kezdődőleg igazi vagyis bakkávé csupán hadikávének feldol-gozva használható, az az időtől kezd-ve kávéházakban, cukrászdákban, kávé-mérésekben, vendéglőkben és az eszekhen hasonló ipari üzemekben is csupán hadi-kávé használható fel s szolgálattható ki.

Aki a rendeletet megesgí vagy kiját-sza, líhágát követ el és késlelcsoinek elko-bosása mellett két hónapig terjedhető alá-rással és 600 koronáig terjedhető pénsbün-tetéssel büntetetik.

Léva, 1917. évi augusztus hó 28.

Bódogh Lajos,
polgármester.

Kiadó lakás,

mely áll 6 szoba, veranda, pince, jégverem, istálló, sopa és konyhakertből. **Bővebbet Bodó Sándor** közgyámnál **Léva**.

Kiadó lakás.

Emeleti lakás, 3 utca és 1 udvari szoba. bérbeadó. Bővebbet **Boleman** gyógyszerárban, **Léván**.

A Lévai takaré- és hitelintézet

elad és vesz értékpapírokat. Értékpapírokra **előlegkölcsönöket** is ad.

Léva 1917. augusztus 16.

A lévai tak. és hit. intézet igazgatóság.

KATONA SÓBORSZESZ.

Legujabb, nagyon erős sóborszesz. **Kis üveg 1 K 30 f. dupla üveg 2 K 20 f.** Ezt készítik mindenütt! A hol nem kapható, oda postán 19 kis vagy 6 nagy üveget tizenhárom koronáért küld ingyen. Áldában a készítő

KATRENYÁK JÁNOS

gyógyszerész ZSARNÓCZA.

Bérbeadó :

3 lakásból álló Mártonfy-utca 16. számú ház — mely 16 éven át zálogház volt — esetleg eladó. — Továbbá: Kákai-Villa sorban — telenyáron lakható — 2 szoba, előszoba, présház és jó borpinczéből álló épület, külön gyümölcsös udvarral, a hozzátartozó csemege és borfajokkal kiültetett szőlőterülettel jutányos áron eladó. **Bővebbet Forgács Mihály** tulajdonosnál.

Malom megnyitás.

Tisztelett tudatom, hogy ujonnan épült gőzerőre berendezett **m ú m a l o m b a n** szeptember 1-től elfogadok örösi megbízásokat. A — pontos — és gyors kiszolgálásról, elsőrendű liszt kiállításról biztosítom a nagy közönséget.

Weisz Salamon

malom tulajdonos Léván.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKANIN”

Patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és felülmúl minden más irtószer.

1 doboz ára 5 korona

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságú gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a **PATKANIN** gyár egyedüli elárúsítója a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, **Nagybecskereken**.

LEGJOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

KERN TESTVÉREK

FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPÍTOTT 1881.

LÉVÁN.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer- és csemegeárak. Naponta friss felvágottak. Főtt prágai sonka, teavaj. Legjobb minőségű kávék „Gloria” pörkölt kávé különlegesség. Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb. Virág, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárak és konyhafelszerelési cikkek.

aluminium, sphinx, zománcozott lemez és öntöttvas konyhadények modern háztartási cikkek. Villamos főzőedények, forralók és vasalók

GAZDASÁGI CIKKEK:

Ásó, kapa, lapát, csákány, aczévilla, fűrés, ojtókés, metszőolló, ágfűrés, tömlő, szivattyú, vízmentes ponyva, gépszij gyári áron.

Összes kerti, mezőgazdasági, méhészeti és tejgazdasági szerszámok.

Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horganyozott sodronyfonat kerítés nagy raktára. —

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léva n.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiállítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzcséplő készletek, eredeti Mellichar-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek Világhírű RAPID láncoskutat.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.